

Z NAŠICH REVUI.

Moře, roč. II. 1923, čís. 2.—3.

Kontreadmiral Radoň: „Ze statistiky námořních nehod“. Nebezpečí plavby není tak velké, jak se veřejnost domnívá; u některých jiných povolání vyskytuje se mnohem více úrazů a ztrát lidských životů. Válka přerušila veškeré statistické výpočty a

tím znemožnila úvahy. Anglická předválečná statistika z let 1890—1913 ukazuje: 46% všech anglických parníků zámořské plavby utrpělo nějakých úrazů; 15% bylo ztrát lodí, při kterých zahynulo pouze 1.2% lidí. Příčiny nehod: 37% špatné počasí, 25% personál, 17% poškození strojů, 6% požáry, 15% různé. Ročně zahynulo průměrně 150 osob.

n ý r e k dokončuje svou obsáhlou studii o úrazech na lodích.

Zprávy o letectví 1923, duben (Výtah.)

Maj. R y p l: „Čs. státní letecké trati.“

Geografická poloha ČSR. určuje přirozený střed evropských vzduchopletavských tratí; jich vybudování zaručuje naši vlasti rozvoj leteckého průmyslu, posílení vlastního letectva pro národní obranu, zvýšení vědecké produktivní činnosti náležející do oboru vzduchoplavby, meteorologie atd., utužení bratrských kmenů Čechů a Slováků a pod. Autor lituje, že z nedostatku finančních prostředků bylo s vybudováním stále prodléváno a tím drahocenný čas ztracen. Připojená tabulka znázorňuje počet poštovních letů v březnu 1923 na trati Praha—Bratislava a zpět. Vykonáno 37 letů, z nichž 2 nebyly dokončeny.

Pplk. gen. štábu Fiala podává obraz výcviku pilotů pozemní armády v Anglii. Tu jsou zřízeny: 1. pozorovatelská škola v Salisbury (5 měsíců, se 465 hodinami. 2. Pilotní školy elementární a jedna škola instruktorů v Pewsey. 3. Škola pro noční létání v Andoveru. 4. Škola pro elektromechaniky ve Winchesteru (14—15letí hoši). 5. Střelecká škola v Eastchurch. 6. Škola mechaniků v Halstonu (3000 žáků 15 až 17letých) a 7. Škola pro výcvik ve službě proti letadlům v Bigginhildu.

Dr. inž. Karel Bucháček pojednává o nové organizaci letectví v Itálii, nařízené v roce 1920. Veškerá pravomoc v letectví je soustředěna v ministerstvu války. Vzduchoplavecký inspektorát je i nadále v činnosti a řídí letectví spolu s ministerstvem námořnictva. — Číslo obsahuje mimo to velmi mnoho jiných menších studií a nejružnějších zpráv.

Dr. ing. Karel Sychrovský: „**Majáky a značky námořní.**“ Účel, dějiny vývoje majáků a jejich konstrukce; popis jiných značek, které jsou pro navigaci na moři, v pobřežních vodách a v přístavech používány. — Doc. Dr. Pa-

a) *Revue francouzské.*

*Revue militaire générale.***Květen 1923.**

Cpt. de Gaulle: **La fatale querelle d'un Chancelier et d'un Amiral.** Osudný spor kancléře s admirálem. Týká se Bethmanna-Hollwega a Tirpitze. (Pokračování).

Lt.col. Theodoroff: **La Rupture du front de Dobro-Polé.** (Dokončení). Rozpoutání ofensivy 14. září.

Pierre Bruneau: **Le rôle du Haut commandement au point de vue**

économique de 1914 à 1921. Úloha vrchního velitelství s hlediska národohospodářského od r. 1914 do 1921. Zemědělství a průmysl. Součinnost vojenská. Porádní sbory. Období generála Mangina. Období generála Degouttea. Vojenské mise. Úloha maršála Fayollea v Kanadě, generála Mangina v Jižní Americe, maršála Focha ve Spojených Státech, maršála Joffrea na Východě.

Cpt. Kuntz: **Stratégie et opérations alliées dans le Nord.** (Pokračování).
Osud Antverp, Maubeuge a Lille, Antverp a armáda belgická.

Jean Fleurier: **Soirs d'étapes.** Myšlenky a sentence o válce a námořnictvu od vyššího důstojníka, jenž se skryl za pseudonym.

La Revue d'Infanterie.

Květen 1923.

Col. Henry: **De l'organisation du terrain.** Opevnování terénu. Vývoj za světové války. (Pokračování.)

Mabille: **La défensive d'après les nouveaux règlements allemands.** Obrana podle nových německých předpisů. Zaujetí postavení. Rozčlenění do hloubky. Organizace soustavy palebné. Zabezpečení. (Pokračování.)

Cmdt. Péraldi - Fiorella: **Exemples d'Emploi des Chars dans la Guerre de 1914—1918.** Příklady užití tanků ve světové válce. Protiofensivní 10. armády (v červenci 1918). Výklad historický. Všeobecná situace. Soustředění. Plán. Sestava. Útok 18. července. Poučení. Ochrana tanků proti nepřátelskému dělostřelctvu.

Général Franck: **Manoeuvre d'un bataillon avec tirs réels d'une section d'infanterie et d'un groupe de mitrailleuses.** Manévr praporu skutečnou střelbou pěší čety a skupiny kulometů. Boj střetný praporu předvojového.

Cpt. Desaiivre: **L'Infanterie peut-elle maintenir l'unité de calibre?** Může pěchota zachováti jednotnou ráži?

Travail d'application tactique. Aplikace práce taktické.

Lt.-col. Lebaud: **Éléments de psychologie militaire.** Prvky vojenské psychologie. Veletí. Bojovatí.

Col. Rouet: **La conduite des opérations militaires au Maroc.** Vedení vojenských operací v Maroku. Taktika pochodová, ubytovací a bojová.

Červen 1923.

Lt.-col. Meilhaan: **Les faits de guerre appliqués and exercices sur la carte.** Válečné události aplikované na cvičení na mapě. Pluk č. 152 v bitvě od 30. května do 4. června 1918. Provedení rozkazu. Postavení prvního praporu. Spojení. Příchod druhého praporu. Obrana lesa. Boj na frontě druhého praporu. Události. Služby.

Col. Henry: **De l'organisation du terrain.** (Pokrač.) Organizace terénu a dotyk s nepřítelem. Rozčlenění palebné. Plán organizační. Postavení ostrážné. Postavení odporu.

Cmdt. Mabille: **La Défensive d'après les nouveaux règlements allemands.** (Pokrač.) Obrana podle nových německých předpisů. Zálohy. Vedení obrany. Závěr.

308

Cmdt. Pissard: **Exemples d'Emploi des Chars dans la guerre de 1914—1918.** (Pokrač.) Příklady užití tanků ve světové válce. Ofensivní čtvrté armády v Champagni (26. září 1918). Poučení.

Cmdt. Gérin: **Une méthode d'instruction des cadres.** Metoda výcviku kádrů. Cvičení na mapě. Příprava cvičení. Volba terénu. Volba námětu. Provedení cvičení.

Lt.-col. Clément-Grandcourt: **La tactique d'après-guerre et ses applications au Levant.** Poválečná taktika a její aplikace v Malé Asii.

Vuillement: **Education physique et Préparation Militaire.** (Pokrač.) Telesná výchova a vojenská příprava. Druhá perioda 1905—1914. Instrukce ze dne 7. list. 1908.

Revue de Cavalerie.

Květen—červen 1923.

Lavigne-Delville: **La division de cavalerie mobilisable et les enseignements de la guerre.** Jezdecká divise schopná mobilisace a poučky válečné.

Un exercice de cadres de grandes unités de cavalerie au camp de Mailly. Cvičení kádrů velikých jednotek jezdeckých v Mailly. (Pokrač.)

Cpt. Daubert: **Cavalerie et aviation.** Jezdecko a letectvo. Zatlačilo letadlo koně? Ukoly letectva. Co poskytuje letectvo jezdecktu. (Pokrač.)

Lt.-col. Kleeberg: **Quelques opérations de cavalerie sur le front oriental.** Několik jezdeckých operací na východní frontě. Zatlačení polských linií Buděnným v červnu 1920. (Pokračování.)

Col. Guespereau: **Opérations du regiment de marche de spahis marocains en Orient.** Operace pochodového pluku marockých spahiů na Východě (v Albanii v září a říjnu 1917).

Revue d'Artillerie.

Květen 1923.

Cpt. Lhoste: **Le calcul de probabilités appliqué à l'artillerie.** Počet pravděpodobnosti aplikovaný v dělostřelctvu. Předmět počtu pravděpodobnosti. Definice pravděpodobnosti. Základní hypotéza. Zákon Gaussův. (Pokračování.)

Cmdt. Graux: **Impressions d'Allemagne.** Dojmy z Německa. (Dokončení.) Wartburg po Lutherovi. Z Eisenachu do Suhlů a odtud do Jeny. Německé tovary.

Garnier: **Sur les corrections de température.** O dělostřeleckých opravách podle teploty. Studie matematické.

Cmdt. de F.: Quelques méthodes de relèvement au théodolite. Několik method měření theodolitem.

Červen 1923.

Col. Dumontet: La défense des frontières maritimes. Obrana námořních hranic.

Cpt. Lhoste: Le calcul de probabilités... (Pokračování.)

Col. Verguin: L'artillerie divisionnaire dans l'offensive. Divisní dělostřelectvo v ofenzivě. Divise 46. dne 4. XI. 1918.

Cpt. Mougin: De l'instruction sur les munitions dans les corps de troupe. Předpisy o střelivu. Úvaha.

Cmdt. Montjament: A propos du tir fusant. Několik poznámek o střelbě časované.

Revue du Génie militaire.

Duben 1923.

Gén. Protard: Les Bataillons M. D. Prapory M. D. jmenovaly se tak podle dvou inženýrů: Mascartovi a Dessoliersovi, kteří zkonstruovali různé nástroje pro budování krytů ve válce posílení.

Gravilescu: Le Rétablissement des communications par voie ferrée avec la Dobroudja après 1918. Nové vybudování železničního spojení s Dobružou r. 1918. (Podle rumunské revue.)

Červen 1923.

Lt.-col. Clément-Grandcourt: Réflexions d'un hérétique sur le défense des places fortes. — Kacířské myšlenky o obraně pevnosti.

Col. Normand: Pont de radeaux pour poids lourds. Vorový most pro těžká břemena. Všeobecnosti. Zásady. Konstrukce. Zkušenosti.

Marc: L'utilisation des eaux du Maroc. Využití toků v Maroku. Otázka vody s hlediska vojenského.

Revue Militaire Française.

Květen 1923.

Général Danilo: Les premières opérations de l'armée russe en 1914. První operace ruské armády r. 1914

Lt.-col. E. Pagezy: En marge du Salon de l'Aéronautique. Poznámky k výstavě vzduchoplavecké. (Pokračování.) Jednosedadlovky stíhací. Stíhací dvojplášňníky. Dvousedadlovky pozorovací. Bombardování denní, jeho ochrana. Bombardování noční. Ministerstvo vzduchoplavby. Let plachtových. Aviatika turistická. Otázka leteckých závodů.

Cmdt. Paquet: Le 2e Bureau en campagne. (Pokračování.) Druhá kancelář za bitvy na Sommě. Zajatci. Organizace terénu. Tábory zajatecké a shro-

maždiště. Výsledky. Zajatci ranění. Papíry a dokumenty. Studium nepřátelského dělostřelectva. Součinnost dělostřeleckého průzkumu, měřického oddělení a druhé kanceláře. Dělostřelecké mapy. Obrana za bitvy na Sommě. Stereoskopické zkoumání terénu. Studium nepřátelského materiálu.

Lt.-col. Tournès: La défense d'un fort moderne. Obrana moderní pevnosti. Pevnost Vaux v březnu 1916.

Cmdt. Bloch: Le problème du carburant envisagé du point de vue de la défense nationale. — Všeobecná otázka surovin za války. Petrolej. Lih. Uhlí. Elektrina.

Cmdt. De la Morlais: Le bombardement de jour. Bombardování denní.

Červen 1923.

Gén. Danilo: Les premières opérations de l'armée russe en 1914. První operace ruské armády r. 1914. (Pokračování.) Operace ve Vých. Prusku. Operace v Haliči. Závěr.

Lt.-col. Tournès: La défense d'un fort moderne. (Pokračování.) Obrana moderní pevnosti. Pevnost Vaux v březnu 1916.

Cpt. de vaisseau Thomazi: L'attaque et la défense des côtes. Útok na pobřeží a jeho obrana. Útok na Dardanely, Zeebrugge a Ostende.

Cmdt. Doumenc: Puissance et mobilité. Síla a pohyblivost. Principy organizační a cirkulace na silnicích. (Pokračování.)

Col. Bellot: La nouvelle carte de France. Nová mapa Francie. Výňatek z díla, jež vydá Zeměpisný vojenský ústav francouzský pod tímž titulem.

Cmdt. Marcel Jauneaud: Servitudes techniques de l'aviation militaire. Výňatek z většího spisu, jež autor připravuje. Terén přistávací. Podmínky atmosférické. Nehody aviatice. Nesnáze skupinového letu. Zvláštní podmínky nočního letu. Nesnáze zásobování materiálem a technickým personálem.

Červenec 1923.

Lt.-col. Oehmichen: L'engagement de la coalition en Orient. 1914—1916. Počátky. Záležitost dardanelská. Koalice na Balkáně. (Pokračování.)

Cpt. Barbillon: L'électrification des chemins de fer français et la défense nationale. Elektrifikace francouzských železnic a národní obrana.

Cmdt. Doumenc: Puissance et mobilité. Síla a pohyblivost. (Pokračování.) Rozvoj method výcvikových.

...: Note sur l'aviation. Poznámka o aviatice. Letectvo průzkumné, jeho organizace. Letadla zastřelovací. Velitelství letecké v armádě. Letadla bojová.

Boj ve vzduchu. Účast na boji v terénu. Letadla bombardovací. (Pokračování.)

Cmdt. A. de Tarlé: **La production agricole en Allemagne.** Zemědělská výroba v Německu.

Cmdt. Paquet: **La Petite Entente.** Malá Dohoda. Politika zahraniční a problém vojenský. Vojenská hodnota Malé Dohody. Politika vnitřní a problém sociální. Problém hospodářský.

Revue d'Etudes Militaires.

Č. 5. (1. května 1923.)

René Sauliol: **Le Maréchal de Vauban (1633—1707).** Myšlenky Vaubanova a jejich důsledky, Vauban a útoky na pevnosti. Vauban a sbor ženijní. Vauban jako vojenský spisovatel.

Thème tactique 3.

Č. 6. (15. května 1923.)

René Lanson: **L'Italie et la Méditerranée.** Itálie a Středozemní moře. (Pokračování.) IV. perioda (1898—1914). Politika vyčkávací. Cíle v moři Středozemním. Cíle na Balkáně a v moři Jaderském. Krise r. 1908, 1911 a 1913.

V. Perioda. Itálie a válka. Smlouvy a otázka Středozemní. Situace v Itálii r. 1914. Váhání před válkou a za války. Vítězství. Smlouvy. Závěr.

Deux Batailles du XVII. siècle. Dvě bitvy XVII. století. Bitva u Lipska. Bitva u Lützenu.

Č. 7. (1. června 1923.)

Pierre Bruneau: **La Ruhr.** Studie zeměpisná, národohospodářská, sociální a strategická.

Thème tactique No. 4.

Č. 8. (15. červen 1923.)

Pierre Bruneau: **La Ruhr.** Studie zeměpisná, národohospodářská, sociální a strategická. (Pokračování.)

René Lanson: **La Crise de l'Autorité Gouvernamentale en Europe.** Krise vládní autority v Evropě. Původ ideálu demokratického. Absolutismus a demokracie od r. 1789 do r. 1914. Ideál demokratický od míru Versailleského.

Č. 9. (1. červenec 1923)

Quelques Considérations sur Frédéric II. Několik uvah o Bedřichu II.

Thème tactique. No. 5.

b) Revues ruské.

Vojna i mir. Č. 5 (1923).

G. št. kapitán Garšin: **Ustav polevoj služby francouzskoj artillerii (ot 15 ijuňa 1919 goda).** Předpis pro polní službu francouzského dělostřelectva (z 15. června 1919). Ostrá kritika francouzské „Instruction provisoire“, již vytýká kritik především jednostranný předpoklad posílení války. V předpise vůbec nehledí se k podmínkám pohybové války, neboť myslí francouzských taktiků jsou plně zaujaty vzpomínkami na poslední fási světové války a kromě toho vyhovují psychologii francouzského vojáka, který je jistější v zákopech a jde do útoku teprve, když technické bojové prostředky co nejdokonaleji rozbily nepřátelské posice. Tyto vlivy snaží se kritik dokázat na jednotlivých thesích instrukcí, které samy o sobě jsou velmi dobře zpracovány. Francouzské vojenské myšlení je charakterisováno povýšením posílení války na normální způsob boje. Taktikové nemohou si zvyknout na myšlenku o smělém rozhodnutí vůdce iniciativního i v poměrech nevyjasněných a zastávají s autorem knihy „Réflexions sur l'art de la guerre“ (gen. Serrigny) taktiku „nahmatávání“, husté clony před předními oddíly. Celý systém pak nutí Francouze k vyčkávání až se vyjasní situace a může lehce vést k přenechání iniciativy nepříteli.

Profesor A. Kelčevskij: **Vsě novo, čto chorošo zabyto.** Všechno je

nové, co jsme dávno zapomněli. Podrobné citování z brožury francouzského kapitána Lafargue: „Útok pěchoty v přítomné periodě války“ vydané v r. 1916 a přeložené na rozkaz gen. Alexejeva do ruštiny. Referent s oblibou cituje místa, kritizující neblahý vliv posílení války, na př.: „zákopová válka je s to ubít v oddílech útočného ducha Všichni stále přemýšlejí jen o skrytí, sedí v blindážích, chodí spojovacími zákopy; z toho všeho rodí se strach před otevřeným bojištěm atd.“ „Posílení válka vytvořila hrůzu před nepřátelskými zákopy. Proto je třeba naučit lidi pohybu ku předu.“

Gen. št. polk. Kolossovskij: **Novyj amerikanskij pěchotnyj uslav.** Recenze amerických instrukcí pro pěchotu s předmluvou prof. Kelčevského, který připomíná vliv pochybných novot francouzských, měnících pěchotu v pohyblivý arsenál, na ozbrojení americké pěchoty, ale též poukazuje na boдрého ducha útočného, jímž je celý předpis proniknut. Recensent sám ku konci oceňuje příznivě instrukce a shrnuje její principy: ofensivní duch a manevrový význam pěchoty, za jejíž hlavní zbraň je prohlášena puška.

Armiger: **Těchničeskija i taktičeskija soobraženija osnositelno konstrukcii i priměnenija tankov.** Technické a taktické otázky stavby a užití tanků. Taktika a organizace tanků. Teoretický rozbor mravního účinku

útočku tanků. Autor nevidí hlavní význam tanků v morálním účinku na nepřítele, nýbrž v kulometné střelbě ničící protivníka a kryjící vlastní postup. Útočící pěchotě vlastní pohyb znesnadňuje až znemožňuje střelbu, takže brání se je v materiální výhodě. Tank odstraňuje tuto nevýhodu útoku tím, že při něm může plně působiti ohněm. Jak poslední útoky tankové ukázaly, tanky musí útočiti v massách jsouce od sebe vzdáleny 100—200 metrů, aby nepodlehly dělostřelecké obraně nepřítele.

Razvitte germanskou polevoj fortifikacij vo vremja mirovoj vojny. Rozvoj německého polního opevňování za světové války. Obsah referátu z „Bulletin de renseignement du génie“ rozděleného na tyto kapitoly: Volba posic pro různé prvky opevňování. Budování do hloubky. Opěrné body a skupinové boje. Úkryty. Kulometry a flankování. Umělé překážky. Zákopy a spojovací chodby. Závěr. Soupis německých pramenů o polním opevňování.

Russkij admiral: Vojna na more. Námořní válka. Válečné loďstvo může vyplnit čtyři úkoly: 1. přerušovat námořní komunikační linie nepřátelské, 2. přepadat námořní hranice nepřátelské buď samostatně neb spolu s dessauty, 3. zabezpečovat nedotknutelnost vlastních komunikačních cest námořních a 4. chránit vlastní námořní hranice. Z těchto úkolů, z nichž první dva jsou charakteru útočného, druhé obranného, základními pro válčné loďstvo jsou: zachování vlastních námořních cest a poškození (zničení) nepřátelských. Zničení nepřátelských námořních sil nemusí být nutnou podmínkou a také někdy nestačí k dosažení válčného cíle. Některé teorie na příklad anglická: „fleet in being“ loďstva existujícího, ale neválčícího, snaží se dokázat zbytečnost námořních srážek. Tato teorie sama o sobě není absurdní, neboť na moři zničení protivníka nemá toho jedinečného významu jako na souši. Teorie ta však může být uplatněna vždy jen jedním z protivníků a v určité situaci, což autor ilustruje na správném i nesprávném užiti ji Němci a Angličany za války. Námořní boj pak má význam pouze tehdy, když možno jím dosíci výše uvedených hlavních cílů válčného loďstva. Autor dále oceňuje různé faktory mající význam pro výsledek boje: vlivy přírodní a rychlost a kritizuje dvě teorie taktiky námořního boje: „boje na rovnoběžných kursech“ a „manevrování“. Dle první teorie obě síly jdou rovnoběžně týmž směrem a výsledek boje závisí především na úspěchu dělostřelby. Druhá teorie kombinuje činnost palby s manevrováním loďstva během boje. Tato teorie je novější, její praktikování je nesnadnější, manevr je

však jediným prostředkem k úspěchu pro slabší stranu. Ježto manevrování znamená býti činným a jediné činnosti možno získat dominující postavení nad pasivním neb méně obratným nepřítelem, má pro budoucí válku manevrový boj větší význam. Autor určuje podmínky (rychlost, výzbroj), jímž budoucí válčné lodi musí vyhověti a předpokládá, že velmoci budou nuceny překročiti hranici velikosti určenou Washingtonskou konferencí na 35.000 tun a že budoucí nad-dreadnoughty dosáhnou 50—55.000 tun (vytlačené vody).

Referáty: Vojenský život v cizině: Spojené státy: Organizace chemického válečnictví (Chemical Warfare). Zásady organizace amerického dělostřelectva. Stav a výzbroj pěší divise. Vzdušná obrana a j. drobné zprávy.

Velká Británie: Měření vzdálenosti dle plánu a zvukem. Typy obrněných aut. Zkoušky torpedových hydroplánů a j.

Francie: Velké manevry v Bretagne a j.

Itálie: Reorganizace italského dělostřelectva. Řiditelné vzducholodi.

Německo: Statistika armád evropských. Srovnání dat z německého a anglického pramene. Připojena tato poznámka: „Česká vojenská revue“ („V. Rozhledy“) poukazuje na jistou tendenci těchto čísel, jež byly sestaveny, aby bylo možno srovnat francouzskou 2-19% brannou moc s 0-17% německé. Přece však tyto číselce jsou poměrně správné a mohou dát obraz vojenskopolitické situace Evropy. Vidíme, že skupina národů omezených ve svých právech (Německo, Maďarsko, Rakousko, Bulharsko) má 80 mil. obyvatel. K ní přidružuje se skupina Ruska a Litvy (stisknuté Polskem) se 135 mil. Obě tyto skupiny tvoří přirozené spojení s 215 mil. Jejich protiváhou je francouzská hegemonie (Francie, Polsko, Rumunsko, Srbsko, Čechy, Belgie, Finsko, Estonsko a Lotyšsko) s 123 mil. Skupina zvláštní politiky (Anglie, Itálie) 86 mil. Skupina pasivních (Španělsko, Holandsko, Portugalsko, Švédsko, Švýcarsko, Dánsko, Norsko) 51 mil. Skupina Recka a Turecka 7 mil. Nuže, myslíme, že poměr skupiny ruskoněmecké s 215 mil. k francouzské hegemonii se 123 mil. může míti vážné následky.“

Japonsko: Data o japonské armádě. Situace letectví a průmyslu leteckého.

Československo: Stav armády (dle R. d'Infanterie).

Rakousko: Typy lehkého dělostřelectva.

Vojensko-technický obzor. Současná vojenská letadla. Literatura o tankách. (Recenze knihy Ing. R.

Krüger: Tanks. Entstehung, Bauart und Verwendung im Kriege, Berlin 1921.)

Bibliografie: Přehled vojenského tisku francouzského, německého, rakouského, amerického, bulharského, srbského, polského, československého (obsah článku kpt. Ripa: Naše bojová skupina, z „Voj. Rozhledů“ 1922 č. 6. i s kopií plánu) a j. Stav maďarské armády, referát, končí charakteristickou poznámkou: — „Veškerá branná moc honvėdi,  etn ici, policie a str aze m a v yzbroj: 57777 pušek, 21556  av li, 28822 pistoli a revolverů, 560 kulometů, 129 d el, 600 automatických pušek, 70 z akopov ch mo zdi . Hle, to  ve ker  ozbrojen  sila hrd eho Uherska. Je jasn , že takov  výmysl Ententy nebude míti trv n i a chová v sobě zárodek výbuchu nejsilnější národní nevole.“

Vojennyj sbornik (obščestva revnit ej vojenn ch znani ). Beograd. Svazek 3. (1922.)

N. Golovin: „Sovremennaja“ vojna i „krasnaja vooru ennaja sila.“ „Sou asn  válka a „rud “ brann  moc. Podrobnou analysou zjev  poslední války autor určuje charakteristick  prvky dnešní války, aby dle nich hodnotil rudou armádu ruskou. Moderní válka stává se v sen rodn , v žaduj c vyzbrojen  milionových armád. Od taktiky kolon přes taktiku řetězu dochází se k boji malých skupin, v žaduj c ch silných jedinců. Por zkou bílých v ob ansk  válce rusk  roz  il se názor, že bolševici v rud  armádě obrodili vnáší vojenskou moc Ruska. A tak třeba necht ce, poslouchá národním zájmům Ruska. Trockij r. 1919 prohlásil rudou armádu za t idn , nikoli v sen rodn . Měl pravdu, kd y řekl: „V armádě m  se zrcadlit  režim, kter  budujeme ve všech oborech veřejného života“; neboť i v oboru vojensk m jev  se tv r  práce bolševiků stejn m „bluffem“ jako v ostatním ob ansk m  ivot . Na otázku: může-li stát, v dnešních podmínkách boje, b t  schopn  obrany, jestliže organisoval svou brannou moc na t idn m principu, odpov d  historie v neprospěch bolševiků. Dějiny válek ukazují, že vždy siln    byla ta brann  moc, kter  měla ř    soci ln  základnu. Trockij nemá pravdu, tvrd -li, že rud  armáda opírá se o ř ok  vrstvy selsk  a d lnick .  ty i leta sovětského režimu dokázaly, že tyto massy nejdou za bolševiky. Rovněž speci ln  (vybran , udern ) at . oddíly, jichž u ivali v Rusku b li i rud , odsuzuje historie poslední války. Odstra uj c m p ikladem tvoren  vybraných odd l  a za nimi velkých m n  cenných vojsk, byly  dern  pluky po  norov  revoluci v Rusku. Rozt ly, vyčerpaly se, nemajíce solidn  base, a mor ln  i technicky slab  massy se

rozeběhly. Kone n , rud  armáda dosud neprošla křtem ohně. Ob ansk  válka veden  v Rusku, odpovídala formám XVIII. století. Boje byly kr tkodob , p  nepatrn m náporu, jedna strana přecházela v zajetí nebo v panice běžela. Zevn  měla tato válka vzhled manevrový vojny, bylo to v sak střidavě utik n  jedn  neb druhé strany. Rud  armáda hod  se pouze pro občanskou válku a to je   jen potud, pokud nebudou v ní vybit  komunist . Naprosto v sak není brannou mocí, kter  by ochránila Rusko před druhými státy.

Ocení-li se rostoucí význam techniky, věd a průmyslu v dnešní válce, tu je   více ukáže se neschopnost bolševiků, zni iv ch průmysl a kulturu, aby vybudovali armádu vyhovující moderním požadavkům. Nad to, poslední válka kladla tak vysok  požadavky na odborníky vojensk , technick , v dce, organis tory a n rodohospod re, že technick  v sp lost zem  sama nestačila, aby vyplněn byl p slu n  program (na p . leteck  v Americe), nebylo-li k němu d kladn  p ipravu m rov  v státech vojenských i průmyslových. Rozvojem techniky pak m n  se doktriny taktick  velm  často, jmenovit  za války bylo tv řit  je podle nových situací. Tak Ludendorff vypracoval taktiku útočnou, proti ní P tain stavěl svou taktiku obrany na druhé linii. Bojovaly tedy ve válce i nauky vojensk , což v  adovalo nejen tv r ci jejích, ale i vhodného vzdělaného prostředí velitel  a důstojníků vůbec, měla-li b t  p slu n  doktrina uskute nov na. Autor k tomu dokládá zajimav m l en m historie předpisu pro polní službu, jak vlivem neschopných, omezen ch v d , jako byl Suchomlinov, rusk  vojensk  věda byla znásilněna za starého režimu. Rud  armáda m  t   svůj předpis polní služby, kter  se stanov ska vojensk  vždy je „kosmick m“ skandálem. Kritiku snesou pouze kapitoly o pouli n m boji a o partizansk  činnosti, kde bolševici mohou b t  m stry v surovosti proti neorganisovan m mass m. Kone n  i bez vždy, bez doktrin shora, dala by se snad vytv řit  armáda, kter  by měla mocnou mravn  silu a  ivot schopnost, kd by měla d stojnictvo; autor zde d li d stojnictvo rud  armády na 5 t id: od p ky, z rud ch kursů, z poddůstojníků, z rezervních a aktivních důstojníků starého režimu. Charakterisuje jednotliv  t idy, z ní pouze poslední mohla by vytvářet novou armádu. Tvo i asi 5% v  ho důstojnictva a je složena z elementů velm  různých mravn ch hodnot. Jen ti, kd   řli do rud  armády z mravn ch pohnutek (obnoviti armády proti Německu, vytvořit  v ní centrum povstání) budou podporovat přerod rud  armády v ruskou.

Ovšem, dnes jejich postavení je nenormální, jsou jakýmsi specialisty pod dozorem komisarů. Trockij vidá absurdnost dvojího velení, chtěl vytvořit komunistický štáb velitelů, ale výsledky rudých vojenských škol jsou plativé. Bolševici zničili nejen hospodářský život země, ale i celou její ozbrojenou moc. Až jednou se Rusko obrodí, bude nutno budovat armádu na těchto základech:

1. Pečlivého studia „západní techniky“ a zkušeností poslední války, jmenovitě bojů na francouzské frontě v r. 1918.

2. Vědecky vypracovaného programu organizace v souhlase se světovým vývojem.

3. Pochopení veřejnosti: pacifisti musí pochopit, že tvoření armády není militarism, ale národní nutnost, šovinisti musí si uvědomit, že znovuzrození armády je těžká práce, vyžadující dlouhé doby míru, kterou snad bude třeba vykoupit i národním ponižením.

Sergěj Dobrovolskij: **Novoe ustrojstvo francuzskoj armii.** Nová organizace francouzské armády. Kritický referát o poválečných pracích v organizaci vojenských sil francouzských a v přípravě národa k obraně vůbec. Ve Francii jeví se tendence ulehčit vojenská břemena v mírové době při splnění podmínek, že k počátku války byl by celý národ připraven k boji. Zavádí se nikoli systém milicni — ale militarizace celého národa.

B. Krejter: **Ot Sedana k Marně.** Srovnání r. 1870 a 1914. Příčina vítězství a porážky na Marně není ve vojévůdcích, ale v povaze doktrin, které svůj základ mají z r. 1870. Tento závěr ilustruje autor zhuštěným náčrtem přípravy a průběhu války 70—71, z níž vyrostla vojenská doktrína Moltkeho a hlavně jeho vlivem formulovala se vojenská psychologie jakožto jednota doktrin od velitele roty do velitele armády. Velitelé nejrůznějších stupňů řešili své problémy jedním způsobem, jejich názor na věci byl stejný. Z toho vznikl při nedostatku tvořivosti zvyk k šabloně, činila se definitivní řešení bez dostatečného ohledu na náhody a možnosti nepřátelské akce. Z toho rozvinula se v německé armádě sebedůvěra ale i zaujatost a přímocárnost. Na Francouze Sedan působil zcela jinak: z nejistoty a zoufalství šli při hledání doktriny z krajnosti do krajnosti, pracující více nervy a srdcem než rozumem, zatím co Němci metodicky pomalu vypracovali svůj složitý, ale přesný mechanický systém. Tak srazily se v r. 1914 dvě doktriny: německá — plná vědeckosti, ale bez možnosti tvořit, francouzská — málo vědecká a logická, neurčitá, za to plná možností pro tvůrčí činnost.

Německý systém vedl k přesně vypracovanému plánu, s nímž Němci poráželi Francouze až k Paříži. Francouzi však z této porážky čerpají nové síly mravní, opouštějí své jednostranné názory a zuřivě se vrhají na Němce oslepené svými úspěchy. Obě krajnosti doktrin měly neúspěch, obě strany za cenu rozbitých nadějí a moře krve došli k střední cestě, na níž měli začít spojiště harmonicky cit a rozum, vědu a umění.

V. Vjazatnikov: **Vojna i psihologija.** Navazuje se na předešlý článek, aby ukázán byl význam psychologie ve válce.

R. Drejling: **Kratkij strategičeskij očerk vooružennoj borby na franko-germanskom frontě v 1918 g.** Stručný strategický náčrt bojů na francouzsko-německé frontě v r. 1918. (Pokračování.)

F. F. Palicyn: **V štabě severo-zapadnago fronta.** Deník z r. 1915, kdy autor byl v štábě velitele fronty gen. Aleksějeva.

Sergěj Dobrovolskij: **Boevaja podgotovka francuzskoj pěchoty po novomu ustavu.** Příprava k boji francouzské pěchoty dle nových instrukcí. Referát o „Règlement provisoire de manoeuvre d'infanterie“ se stručnou příznivou kritikou.

Gen. Ecochard: **Krisis pěchoty.** (Překlad z Revue d'Infanterie.)

V. Borisov: **K voprosu ob osnovnyh i změnénijach v teorii voennago iskusstva po opytu vojny 1914—1918.** Diskuse o principiálních změnách v teorii válečného umění, reagující na čl. prof. Kelčevského v „Vojna i mir“.

V. Běljaev: **Logistika.** Polemika s vývody V. Borisova o změnách v teorii válečného umění, uveřejněnými v 2. svazku „Voj. Sbornika“. Polemisující autor hájí ruský hlavní štáb proti kritikám Borisova.

Kpt. 2-go ranga Monastyrev: **O podvodnyh krejserach.** O podmořských křižácích. Celková charakteristika činnosti podmořských lodí, možnosti jich užití a rozvoje v nejbližší budoucnosti. Výhody podmořského loďstva proti námořnímu činí z něho páter mořských sil budoucího Ruska.

A. Bubnov: **Vopros „nadvodnyj ili podvodnyj flot“ posle vsémirnoj vojny.** Námořní či podmořské loďstvo? Podmořské čluny, kterými Němci první tři leta války vážně ohrožovali mořské cesty spojení, ztratily svůj prvořadý význam, jakmile proti nim byla vynalezena obrana i organizováno jejich lovení a ničení pomocí min, bomb a zvukových aparátů. Ze 388 člunů německých spojenci zničili 203 a v r. 1918 podmořské loďstvo německé pozbylo svého rozhodujícího významu. V budoucnu podmořské čluny budou tvořit nezbytnou,

ale druhořadou zbraň námořní války, rozvoj však bude věnován velkým jednotkám a velkému počtu námořních lodí.

A. Bubnov: **Eskadrennaja aviacija.**

Informační část: Drobné zprávy z cizích armád.

Bibliografie: Recenze knih a časopisů.

Příloha: Cvičební listy.

c) *Revues německé.*

Allgemeine schweizerische Militärzeitung.

Ročník 69 (1923), sešit 9.—11.

(Uvádíme jen důležité.)

Kap. Seeger: „**Etlisches vom Maschinengewehr**“ (seš. 9.) podává vlastní zkušenosti pro výcvik a pro upotřebení kulometu; upozorňuje na seriovou palbu (Packetfeuer) proti malým oddílům nepřátelské fronty, dále na trvalou palbu (Dauerfeuer), která nemá způsobiti nepříteli ztrát, nýbrž má zabrániti jeho palbě (před vlastní ztečí). — Redakční článek: „**Nochmals die französischen Manöver im Jura 1922**“ (seš. 9.) navazuje na článek kpt. Andriot: „A propos des manoeuvres de la 41e division dans le Haut-Jura“, uveřejněný v „Revue Militaire Française“ čis. 21. ze dne 1. března 1923. — Poručík Zschokke: „**Der Schütze**“ (seš. 10.) požaduje při výcviku vojinově pro instruktora tyto podmínky: duševní napětí (žádné cvičení nesmí býti schematické), duševní převahu (elasticita učitele, kterou se přizpůsobuje řešení dané úlohy, jak ji zák. podal), osobní příklad, tělesnou převahu. (Sešit 10.) Daetwyler: „**Wir und die Grossmächte**.“ Podle mínění autora byla důvěra švýcarského národa k jeho armádě za světové války otřesena a je tudíž úlohou důstojnického sboru, aby národní mínění bylo změněno. (Sešit 11.) „**Rapport annuel du Comité Central de la Société Suisse des Officiers**“ pro dobu od dubna 1922 do března 1923. Plk. Bolliger: „**Unsere Truppenküchenchefs**“ přimlouvá se za lepší výcvik vojenských kuchařů.

—xy—

Militärwissenschaftliche und technische Mitteilungen.

Ročník 49. Březen a duben 1923.

Seš. 2.: Mjr. dr. Rendulič: **Betrachtung zur Kampfweise und Organisation der Infanterie.** (Pokračování.) Prvky pěchotního útoku, pohnáhlý postup, rozčlenění do šířky a hloubky, zteč. Gen. ing. Padiani: **Die schwere Fernkampfarillerie der alten Öst.-ung. Armee.** (Pokračování.) a) Popis a činnost 42 cm houfnice L/15: největší strmonosné pobřežní dělo, sestavené v letech 1909—1913 a automobilisované v roce 1914; bylo ho po prvé upotřebeno

14. ledna 1915, když bylo ostřelováno nádraží v Tarnově. — b) 35 cm dělo L/45: lodní dělo montované na železničních vozech; po prvé bylo ho použito 13. dubna 1916 u Lago di Caldonazzo. — c) 15 cm autom. houfnice vz. 15: strmonosné dělo s automob. pohonem (80 HP). — d) 15 cm automob. dělo M 15/16. — e) 24 cm dělo M. 16. — Inž. Brunner: **Die Seilbahnen und ihre Verwendung im Kriege.** 1. díl: popis různých druhů lanových drah. Inž. Heigl: **Die britischen Tanks** (pokračování). — Mjr. Stuckheil: **Die strategische Rolle Przemysls auf dem östlichen Kriegsschauplatze** (dokončení); druhý a třetí ruský strategický ofensivní pokus. — Mjr. Huber: **Erinnerungen aus dem Vormarsch der 20. Ldst. Brigade in Albanien 1916.**

—xy—

Militär-Wochenblatt.

Ročník 107, čis. 30.

Winterfeldt: **Militärpolitisches aus Südosteuropa**, tendenční úvaha o vojenské politice našeho státu, Rumunska, Jugoslaviie, Rakouska, Uherska a Bulharska. — W. R.: **Der zweite Artillerieaufmarsch.** Jarní německá ofensiva v roce 1918 dospěla až k Montdidieru a k Yperům, strategicky se jí však nemohlo využiti, jelikož již nebylo záložních divísi. Vrchní armádní velitelství německých armád nařídilo, aby byla co nejdříve opět vybudována mohutná dělostřelecká bráza, která by již v zárodku potlačila jakoukoliv akci nepřátelskou. To byl tak řečený „druhý nástup dělostřelectva“. Rozkazům se nemohlo vyhověti. Studie pojednává o tomto problému; autor navrhuje — mimo jiné — aby velitel armádního dělostřelectva určoval jen množství tun střeliva, a nikoliv počet druhů jednotlivého střeliva, aby také neurčoval cíl, přesně označených, nýbrž aby jen naznačil pásmo, kam zaříditi střelbu. — Gen. Zwehl: **Die Organisation des deutschen Heeres im Weltkrieg.** Rozbor publikace říšského archivu v Postupimi. — **Neue Drillformen.** Drill (výcvik vojinův k bezmyšlenkovitému automatickému provádění rozkazů, „cepování“) má umožniti vůdci utužení kázne v rozhodných nebo kritických okamžicích. Německý cvičný řád ponechal i nadále výcvik ve hmatech s puškou a výcvik semknutých oddílů. Autor se při-

mlouvá, aby zavedeny byly i jiné formy „drillu“ (pokus podle taktu, vrhání drátů a pod.).

Ročník 107 (1923), čís. 31.

Korv. kap. Gadow: „*Nauticus redivivus*“, recenze o publikaci viceadmirála Hollwega. „*Nauticus*“, ročenky to, jež vyšla nyní v 17. roč. Byla založena roku 1897 a měla za úkol hájit německé námořní zájmy. Za světové války bylo její vydávání zastaveno.

Weitershausen Obst: „*Zur Infanteriegeschützfrage*“. — Red.: „*Militärpolitisches aus Schweden*“. Švédsko má v úmyslu zmodernisovat svoji brannou soustavu z roku 1914 a tím zreorganisovat i vojsko. Otázka způsobila boje mezi různými politickými stranami.

Ročník 107 (1923) čís. 32.

Gen. d. Inf. v. Kuhl: „*Das französische Kavalleriekorps Sordet im Bewegungskrieg im August und September 1914*.“ Tento jezdecký sbor nebyl žádnou organizační jednotkou, nýbrž sestaven ad hoc z 1., 3. a 5. jezdecké divise, aniž by byl při tom vypraven jinými orgány služebními. Jemu přidělen pouze jeden pěší pluk (později čtyři záložní myslivecké prapory) a jedno oddělení letectva. Francouzské jezdecktvo bylo na počátku světové války organizováno, vyzbrojeno a vstrojeno pouze pro pohybovou válku a pro bezohledný boj na koni, jak to tehdejší názory o upotřebení jezdecktva určovaly a to proto, jelikož se očekávalo, že německé jezdecktvo ve velikém počtu bude před postupující armádou operovat. Autor článku navazuje tu na publikaci fr. pluk. Boucherie: „*Historique du corps de cavalerie Sordet*“, Paris 1923, Charles-Lavau-

zelle“, která zdá se mu býti jakýmsi pokusem, aby činnost gen. Sordeta v září 1914 byla od příslušníka jeho bývalého štábu náležitě ospravedlněna. Úlohou Sordetovou při nástupu bylo, soustředit svůj sbor u Sedanu a podporovat buď 2. fr. armádní sbor na Woevre, nebo postoupit do Belgie, když by Němci belgickou neutralitu porušili. V důsledku toho provedl Sordet od 5. VIII. 1914 různé pohyby, jež však nepřispěly k řešení dané úlohy, nýbrž naopak způsobily takové ztráty, že nedovedl se Sordet ani pod velením gen. Maunouryho v bitvě na řece Ourqu uplatnit. Sordet zbaven 8. IX. velitelství.

Gadow: „*Die neue Flottenbasis Singapore*.“ Anglická admirála usnesla se vybudovat Singapurský přístav jako silný strategický opěrný bod, jak to již dříve Lord Jellicoe navrhoval. Opevnění Singapurů nepříčí se ustanovením Washingtonské smlouvy, která týká se pouze výslovně naznačených válečných přístavů. Anglie připravuje se tím včas na nové úlohy, které bude musit po konečném rozřešení evropských otázek vyřidit.

Por. Junger: „*Über Angriffsgeschwindigkeit*“. rozeznává dva druhy útoku: plánovitý, dobře uvážený, který postupně, krok za krokem, bere se ku předu a organizovanou obranu poněkud překonává, a sveřepý, bezohledný útok (vorgepeitschter, rücksichtsloser Angriff), při čemž vlastní, mocná, vše drtící vůle vítězství přinucuje s nesmírnou energií i poslední zbytky bránícího se nepřítele k překotnému ústupu. Oba druhy útoku musejí býti společně využity; to je umění, jež nemůže býti nacvičeno, nýbrž je výsledkem vůdčího instinktu. —xy—

LITERÁRNÍ PŘEHLED.

Cizí literatura vojenská.

a) Francouzská.

Zdravotní služba III. armády během bataille de France.

Od MUDRA Basseres,*)
generálního inspektora zdravotní služby.

Tato kniha umožňuje nám sledovat téměř den ze dne operace III. armády od 23. března do 15. září 1918; popisuje velice podrobně chod zdravotní služby této armády v době výše uvedené.

*) Médecin inspecteur général Basseres. Le service de santé de la III. armée pendant la bataille de France. Paris 1922. (Charles-Lavauzelle.)

Tato kniha je ve všech našich knihovnách vojenských.

Autor zdůrazňuje, že III. armáda a její zdravotní služba byla vždy na takové výši, aby mohla splnit veškeré úkoly válkou jí uložené. S počátku zasáhla III. armáda v pásmu V. anglické armády, která byla zatlačena a byla nucena spěšně ustupovat před rychle postupujícím nepřítelem. Později přišla dosti dlouhá perioda posílní války a na konec vítězný postup proti ustupujícímu nepříтели. Ježto za ústupu byla ztracena určitá část zdravotních formací,

jimiž ostatně nebyla armáda plně vybavena, vznikly veliké obtíže, které byla snaha překonat tím, že byly vypracovány velice přesné dispoice, aby dobře fungovala služba jak stálých tak i improvizovaných sanitních vlaků. Z naléhavé nutnosti sestaveny byly vlaky pro raněné, kteří měli být operováni a aby bylo ulehčeno sanitním formacím vpřed posunutým, dirigování byli ranění po pečlivém výběru do Paříže nebo jiných středisk. Autor doporučuje, aby tento postup byl ustálen.

Na konci zmiňuje se autor o sanitních orgánech divisi, armádních sborů atd. Zvláště klade důraz na to, aby byl dostatečný přiděl stanů. Zdravotní formace armádních sborů jsou nebo musí

býti zesíleny na úkor divisi, aby tvořily zálohu materiálu a mužstva pro skladiště vpřed posunutá a pro chirurgická střediska. Autor odškodňuje divise tím, že k nim organicky přiděluje automobilní sanitní oddily. Všude zdůrazňuje reorganisasi dopravních prostředků pro raněné a zvětšení pomocných prostředků pro tyto služby. Trvá na tom, že je nutno, aby tyto dopravní oddily, jimž velí důstojník automobilní služby, byly podřízeny zdravotnické službě. Autor zvláště zdůrazňuje, že jest důležité udržovati úzké spojení mezi různými zdravotnickými orgány a štáby. Zdá se, že toto spojení bylo celkem velice dobře.

b) německá.

Zwehl, H. v.: **Generalstabsdienst im Frieden und im Kriege.** Berlin 1923. Mittler & Sohn, 8°, str. 36.

Autor, pojednávaj nejdrive o dějiném vývoji německého generálního štábu, naznačuje, jak se štáb před světovou válkou doplňoval, jak bylo postaráno o výcvik jeho důstojnictva a jak byly rozděleny úlohy jednotlivých jeho členů. Kritikuje dále poměry ve válce, které vedly k tomu, že generální štáb pozbyl časem své vážnosti, zapomenuv výroku svého tvůrce hraběte Schlieffena: „Mnoho vykonati, málo vystupovati, více býti než se zdáti.“

—xy—

Korvettenkapitän Erich Edgar Schulze: **„Das Marinekorps in Flandern 1914—1918“.** See- und Küstenkrieg. Berlin, Mittler & Sohn 1923, 8°, str. 32, 1 mapa. Zvláštní otisk z časopisu „Marine-Rundschau“, 1922, sešit 8—10. Cena neudána.

Stručný přehled činnosti německého námořního sboru, jenž tvořil pravé křídlo německých armád na pobřeží flanderském. Území toto bylo nejen důležité, nýbrž i těžce hajitelné. Zde tvořily boje na souši, na moři a ve vzduchu jakýsi jednotný celek; jeho obhájení neznamenovalo pouze bezpečnost pravého německého boku, ale i zajištění ponorkových stanic a operační základny německých vzducholodí pro jejich útoky na anglické břehy.

Byl to státní sekretář v. Tirpitz, který dal podnět k tomu, aby námořnictvo obsadilo belgické pobřeží. V srpnu 1914 vydán rozkaz pro organisaci námořní divise z námořních pěších praporů, z příslušných námořních dělostřeleckých a záložních (Seewehr) útvarů. Situace na Marě a zprávy o anglickém postupu na Gent byly příčinou, že ještě nehotová divise musela se zúčastniti útoku na Antverpy a obsadila již

v říjnu 1914 Brugge, Ostende a Zeebrugge. V polovici tohoto měsíce nařizeno vytvoření 2. divise, která spojena byvši s 1. divisí tvořila námořní sbor, který byl teprve v říjnu 1918 ze svého stálého stanoviště na flanderském pobřeží odvolán.

—xy—

Haase: **„Die Kriegsspiel-Planübung.“** Berlin, Mittler & Sohn, 1923, 8°, str. 63, 1 mapa, cena neudána.

Návod k aplikačním taktickým cvičením.

Korvettenkapitän B. Weyer: **„Taschenbuch der Kriegsschiffen“,** XXI. ročník 1923. Mit teilweiser Benützung amtlicher Quellen. München 1923. Verlag J. F. Lehmann, 16°, str. 334, 2 tabulky vlajek, 234 lodních náčrtů. Cena neudána.

Příručka skládá se ze 4 dílů. V prvním podává autor podrobný seznam válečných lodí všech států, veškerá jejich konstruktivní data a jich náčrt; je zde použito úředního materiálu jak domácího tak cizího. Jelikož usnesení Washingtonské konference nevstoupilo ještě v platnost, nebyl ještě vzat ohled v seznámech na zásadní rozhodnutí o námořním odzbrojování, t. j. uvedeny jsou zde i ony lodě, jichž stavba podle konference nemá býti uskutečněna. Lodní materiál Rakouska, Bulharska a Turecka není v seznámech obsažen; za to odhalena rouška, zastírající až dosud sovětské válečné námořnictvo. Druhý díl je zcela věnován německému říšskému válečnému loďstvu. O námořním dělostřelectvu pojednává třetí díl, zpracovaný podle zpráv, které podaly autorovi anglické továrny na děla: Beadmore, Bethlehem, Bofors a Vickers. Čtvrtý díl je věnován různým námořně-politickým a technickým otázkám; zde uveřejňuje autor též doslovný text Washingtonské smlouvy ze dne 6. února 1922.

—xy—

Tažení dubnové r. 1919.

Năstret, C. L.

